

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

[Lectio XI. De mulieribus Christum sequentibus, lamentantibus.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

Septentrionem, paratus est suscipere venientem. Sed attendenda quod tibi exprimitur de corde Altissimi. Veni ad hominem crucifixum Crucifixus venis, aut crucifixus. Qui Christi sunt, crucifixi sunt carnem cum vitis et conspiciuntis suis, si dignum Christo, necessarium tibi. Hec ipse.

Quo-
do et
cur
Simon
ad
portandam
crucem
coactus
dicitur.

Quares, si Simon significat idem quod Obediens, & designat fidelem quemlibet obedientem cruci humeros libenter supponentem, cur dicitur, quod angariaverunt eum, sive coegerunt ad portandum crucem Christi? Respondo, nec hoc sine mysterio esse, quia per id significatur. Fideles crucem Domini naturali quadam aversione horre, ipsos tamen vim sibi faciendo obedienter eam suscipere. Illud quoque hic indicatur, multos persecutores vim illatos Christianis, & coacturos, ut Christum sequantur per crucem & martyrium, & hi quidem, etiam repugnante naturali voluntate, hac in re Deo obediant. Propterea dicebat Dominus Simoni Petro: Amen, amen dico tibi, cum es iunior, cingebas te, & ambulabas ubi volebas: cum autem senueris, extendes manus tuas, & alius te cinget, & ducet quod tu non vis. Hoc autem dixit significans quam morte clarificaturus esset Deum. Et cum hoc dixisset, dicit ei: Sequere me. Ecce Simon hic, Simon est, sive obediens, quia propter obedientiam & amorem Christum sequetur, & in cruce sicut ipse extendet manus suas, voluntate rationali se offerens in sacrificium, tamen vinciat eum & vinculis cingetur persecutores quasi in vitum, & ducet quod non fert naturale desiderium, quod crucem abhorret. Sic igitur angariabant eum, ut portet crucem, & in illa moriatur, tamen hac morte clarificabit Deum, & ex obedientia eam suscipiens. Sic poterit dicere cum Paulo. In omni fiducia magnificabitur Christus in corpore meo, sive per vitam, sive per mortem. Mihi enim vivere Christus est, & mori lucrum.

Mat. 21.

Philip. 1.

LECTIO XI.

De mulieribus Christum sequentibus, lamentantibus.

Non solum Simon Cyrenensis Christum sequebatur, sed & multa turba populi, & mulierum, quae plangebant & lamentabantur eum. Multa turba Dominum sequebatur sicut diversa mentes, sic diverso quoque affectu: Turba carnificum, quae eum premebat, & hinc inde divexando traherebat. Turba Iudaeorum, quae ei invadebat, & nunc exultabat quasi leo capta praeda, amaris verbis & sanis insultabat: Turba nonnullorum qui solajocitiositate ad hoc spectaculum contemplantium concurterant: Turba denique amicorum, quae anxie lugebat ad mortem eantem. Neque hic erat solum affectus humanus, quo quoslibet male affectos deploramus; non enim dicuntur mulieres tantummodo super latrones duos qui cum Iesu decedebantur. Erat quidam sublimior gratitudinis affectus, qui in hoc lugubri spectaculo eis ciebat lacrymas, quia eius non solum innocentiam, sed & praeteritam beneficentiam rememorabant, quam toties erant expertae. Unde hac lamentatio turbae post tot praecedentia testimonia, etiam maximum est testimonium innocentiae Christi ad condemnationem majorem Principum Iudaeorum. Nec desuere viri etiam lamentantes & moestissimi, sed de mulieribus specialis fit mentio, qui eis liberior fuit accessus, ut inter Principes & milites Iesum ducentes propiores factae lacrymis indulgerent & lamentis, inquit Beda.

Diversa
turba
Christum
sequen-
tes.

Aus, qui in hoc lugubri spectaculo eis ciebat lacrymas, quia eius non solum innocentiam, sed & praeteritam beneficentiam rememorabant, quam toties erant expertae. Unde hac lamentatio turbae post tot praecedentia testimonia, etiam maximum est testimonium innocentiae Christi ad condemnationem majorem Principum Iudaeorum. Nec desuere viri etiam lamentantes & moestissimi, sed de mulieribus specialis fit mentio, qui eis liberior fuit accessus, ut inter Principes & milites Iesum ducentes propiores factae lacrymis indulgerent & lamentis, inquit Beda.

Sed quaerit S. Augustinus, cur ergo conqueritur Dominus apud Regium Prophetam: Suspiravi qui simul contristaretur, & non fuit, quae fuit consolatio mea, & non inveni? An non hic multi simul cum eo contristati sunt? An non discipuli? An non Apostoli? An non pia mulieres? An non Magdalena? Respondet Augustinus. Contristabatur illi carnaliter de vita mortali quae mutanda fuerat in morte, & reparanda in resurrectione. Christus vero tristabatur ob peccata, & ob peccatores; in hac tristitia comitem non invenit, unde acciperet consolationem: aliis enim de causis plangebant alii. Quare ponderat Augustinus hic non dici, Suspiravi qui contristaretur, & non inveni, sed dici, qui simul contristaretur, hoc est, ea de re qua ego tristabar, eandemque ob rationem. Compariamur ergo illi ob eandem rationem, tunc vera habebimus compassionem, nec de nobis poterit coqueri. Audi verba S. Augustini: De hac re debuit esse tristitia, quod eam medicum occiderunt, quod perniciosa febriens phrenesic faciebant iniuriam ei, a quo eis salus allata fuerat. Ille volebat curare, illi se vivere. Et in tristitia medico. Quare an invenit huius tristitia comitem? Non enim ait: Suspiravi qui contristaretur, & non fuit, sed qui simul contristaretur, id est, ex ea re qua contristabar, & non inveni. In tristitia quam habebat Dominus de illis pro quibus oravit, Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt, nullum comitem invenit. Hae & Augustinus itaque ad lamentantes Christum, dixit: Nolite flere super me, sed super vos ipsas flere, & super filios vestros. Non prohibet haec, cum ex pio proficisceretur affectu, sed vult significare quod ex ignorantia causae passionis suae proveniat: quia cum flebant tamquam hominem imbellem, & impotentem & resistere adversariis suis, ut liberaretur a mortuis. Sic non vult desistere, tamquam ex imbecillitate & impotentia miser: quandoquidem mortuus mox erat in gloriam & triumphum cessura. Quocirca hac de re sic Leo: Solet infirmior sexus prohibere qui ad mortem damnantur in lacrymarum commoveri. Et pro natura communis consideratione miserari. Hunc plaudum non vidit Dominus sibi impendit: quia non docet latus triumphum, nec lamenta victoriam. Ideo dicit, Nolite flere super me. Ego crucem volens passor, & mortem in me, quam sum percipitur admisso. Nolite flere pro mundi redemptione mortem, quem videtis in maiestate Patrie

Augus.

Domini apud Regium Prophetam: Suspiravi qui simul contristaretur, & non fuit, quae fuit consolatio mea, & non inveni?

An non discipuli? An non Apostoli?

An non pia mulieres? An non Magdalena?

Respondet Augustinus. Contristabatur illi carnaliter de vita mortali quae mutanda fuerat in morte, & reparanda in resurrectione.

Christus vero tristabatur ob peccata, & ob peccatores; in hac tristitia comitem non invenit, unde acciperet consolationem: aliis enim de causis plangebant alii.

Quare ponderat Augustinus hic non dici, Suspiravi qui contristaretur, & non inveni, sed dici, qui simul contristaretur, hoc est, ea de re qua ego tristabar, eandemque ob rationem.

Compariamur ergo illi ob eandem rationem, tunc vera habebimus compassionem, nec de nobis poterit coqueri.

Audi verba S. Augustini: De hac re debuit esse tristitia, quod eam medicum occiderunt, quod perniciosa febriens phrenesic faciebant iniuriam ei, a quo eis salus allata fuerat. Ille volebat curare, illi se vivere. Et in tristitia medico.

Quare an invenit huius tristitia comitem? Non enim ait: Suspiravi qui contristaretur, & non fuit, sed qui simul contristaretur, id est, ex ea re qua contristabar, & non inveni.

In tristitia quam habebat Dominus de illis pro quibus oravit, Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt, nullum comitem invenit.

Hae & Augustinus itaque ad lamentantes Christum, dixit: Nolite flere super me, sed super vos ipsas flere, & super filios vestros.

Non prohibet haec, cum ex pio proficisceretur affectu, sed vult significare quod ex ignorantia causae passionis suae proveniat: quia cum flebant tamquam hominem imbellem, & impotentem & resistere adversariis suis, ut liberaretur a mortuis. Sic non vult desistere, tamquam ex imbecillitate & impotentia miser: quandoquidem mortuus mox erat in gloriam & triumphum cessura.

Quocirca hac de re sic Leo: Solet infirmior sexus prohibere qui ad mortem damnantur in lacrymarum commoveri. Et pro natura communis consideratione miserari. Hunc plaudum non vidit Dominus sibi impendit: quia non docet latus triumphum, nec lamenta victoriam. Ideo dicit, Nolite flere super me. Ego crucem volens passor, & mortem in me, quam sum percipitur admisso. Nolite flere pro mundi redemptione mortem, quem videtis in maiestate Patrie

Augus.

Domini apud Regium Prophetam: Suspiravi qui simul contristaretur, & non fuit, quae fuit consolatio mea, & non inveni?

An non discipuli? An non Apostoli?

An non pia mulieres? An non Magdalena?

Respondet Augustinus. Contristabatur illi carnaliter de vita mortali quae mutanda fuerat in morte, & reparanda in resurrectione.

Christus vero tristabatur ob peccata, & ob peccatores; in hac tristitia comitem non invenit, unde acciperet consolationem: aliis enim de causis plangebant alii.

Quare ponderat Augustinus hic non dici, Suspiravi qui contristaretur, & non inveni, sed dici, qui simul contristaretur, hoc est, ea de re qua ego tristabar, eandemque ob rationem.

Compariamur ergo illi ob eandem rationem, tunc vera habebimus compassionem, nec de nobis poterit coqueri.

Audi verba S. Augustini: De hac re debuit esse tristitia, quod eam medicum occiderunt, quod perniciosa febriens phrenesic faciebant iniuriam ei, a quo eis salus allata fuerat. Ille volebat curare, illi se vivere. Et in tristitia medico.

Quare an invenit huius tristitia comitem? Non enim ait: Suspiravi qui contristaretur, & non fuit, sed qui simul contristaretur, id est, ex ea re qua contristabar, & non inveni.

In tristitia quam habebat Dominus de illis pro quibus oravit, Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt, nullum comitem invenit.

Hae & Augustinus itaque ad lamentantes Christum, dixit: Nolite flere super me, sed super vos ipsas flere, & super filios vestros.

Non prohibet haec, cum ex pio proficisceretur affectu, sed vult significare quod ex ignorantia causae passionis suae proveniat: quia cum flebant tamquam hominem imbellem, & impotentem & resistere adversariis suis, ut liberaretur a mortuis. Sic non vult desistere, tamquam ex imbecillitate & impotentia miser: quandoquidem mortuus mox erat in gloriam & triumphum cessura.

Quocirca hac de re sic Leo: Solet infirmior sexus prohibere qui ad mortem damnantur in lacrymarum commoveri. Et pro natura communis consideratione miserari. Hunc plaudum non vidit Dominus sibi impendit: quia non docet latus triumphum, nec lamenta victoriam. Ideo dicit, Nolite flere super me. Ego crucem volens passor, & mortem in me, quam sum percipitur admisso. Nolite flere pro mundi redemptione mortem, quem videtis in maiestate Patrie

Augus.

*Fratres iudicantem. Hæc S. Leo. Nolite ergo flere, eos manere tormenti, qui fructibus vacui ipsi in-
d Filiz Ierusalem, tanquam super vulgatem ho-
minem pati coactum. Flete inquit Filiz Ierusa-
lem, pro peccatis vestris patientem & morientem.
Primas repudiast lacrymas, secundas habet sibi ac-
ceptabiles & gratissimas, quia & spiritum hunc
commiserationis cum lacrymarum dono in ele-
ctos suos effudit, secundum pronissum suum: Es-
fundam super domum David, & super habitantes Ie-
rusalem spiritum gratia & precum, & adspicient ad
me, quem confixerunt, & plangent, planctu quasi su-
per unigenitum. Flete super vos Filiz Ierusalem,
quia veniunt dies in quibus dicitis: Beata steriles
& ventres qui non genuerunt, & ubera qua non la-
taverunt. Flete super filios vestros & super om-
nes qui inclamaverunt: Sanguis eius super nos & su-
per filios nostros. Ipse enim præficient tandem
huic sanguini super se hancque crucem, dum ma-
nibus hostium tradetur fregit eorum, & diversis
modis ludibrij causis suffragentur, quando & propter
multitudinem locis crucibus decus, & corporibus cru-
ces Eijciunt nunc à se, nec agnoscunt Regem suum
clamantque se non habere Regem nisi Cælarum. Ideo
dicit de illis Dominus per Prophetam: Ecce ego à
facie mea, & egrediantur. Si dixerint. Quid egredie-
mur? Dicit ad eos: Qui ad mortem, ad mortem, & qui
ad gladium, ad gladium: & qui ad famem, ad famem,
& qui ad captivitatem, ad captivitatem. Alii enim
gladio peribunt, alii cruce alii fame, alii peste, de-
nique ut mancipia vilissima vendentur pro 30, dena-
riis triginta. Flete super hoc filiz Ierusalem, quia
ideo & ipsemet flevit Salvator, ingrediens civita-
tem vestram, etiam in medio suo triumphi & ac-
clamationum, plorans fuit & lacrymas fundens
nunc autem id ipsum non solum lacrymis, sed
suo deherore in plateas vestras desuente. Quod
sion Revertitis, lapides flebunt. Flete, flete filiz
Ierusalem, quia rivi sanguinis innocui defluunt
nunc in lapides Civitatis vestre, sed postmodum
ipsa tota natabit civium vestrorum sanguine. Ap-
pareat viscerum eorum, ad scrutandum an non la-
teat in eis aurum. Matres cogentur filios comede-
re: parvuli allidentur ad muros à matrum sinu
vulsi. Hæc prævidete, & plangite cum Prophe-
ta flebitur dicentes: Desecit gaudium cordis vestri,
versus est in luctum chorus vester, cecidit corona capi-
ti vestri. Va nobis, quia peccavimus. Propterea me-
sum factum est cor nostrum, & contenebrati sunt oculi
nostri propter montem Sion, quia dispersi. Has la-
crymas non prohibet Christus, seu ad eas invitat,
& optat ut vos & filii vestri lacrymis præveniatis
æternas. Ideo addit*

Math. 23

Flete su-
per Chri-
stum ob
peccata
nostra illi
gratissi-
mum.
Exple.

Zach. 13

Augusi-
ni Ps. 68.

Isaiah. 63

Hier. 17

Causa
cur flere
miltiere
iubean-
tur.

Thren. 7

Quo sen-
su Chri-
stus mu-
lieres fle-
re prohibe-
bat.

*Si in viridi ligno hæc factum, in arido quid fiet.
Quod quidem sic interpretatur Venerab. Beda, ut
Lignum viride seipsum, suosque electos, aridum
verò impiis peccatoribus significet. Si ego, inquit ip-
se, qui peccatum non feci, qui lignum vita merito ap-
pellatus fructus gratia duodenos per singulos menses
affero, sine igne passionis à mundo non ex eo, quid putas
spontè.*

Necque

494
S. Veronica
Christi
sudarium
portavit.

S. Plautilla
Paulo
volunt
capitis
sudarium
portavit.
Cantagena
in tr.
de Pas.

Occursum
Simonis
& Veronice
facies.

Jer. 15.

Job. 2.

Dolor
passionis
Christi
maxime
in fine
quadragesime
consideranda
est.

Neque hic praterenda est pia mulier *Berenice* sive *Veronica* dicta, quae Domino ad Crucem cuncti colligens, sudarium porrexit. Cui sudarium Christi vultum suum impressit. Quod Romae etiam nunc aservatur, & quotannis in Basilica S. Petri die coenae Domini populo spectandum exhibetur magno piosum concursu. Hujus *Veronice* pietatem imitata est S. Plautilla, quae S. Paulo ad mortem procedenti velu capitis sui tribuit, ut illo sibi oculos velaret vice sudarii; illudque postea roseo Pauli sanguine perfusum in amoris pignus recepit. Dicunt verò nonnulli, tres Christi effigies in triplicato sudario fuisse impressas ipso faciem abstergente, unamque Romae, alteram in Gieonensi civitate Hispaniae, tertiam Hierosolymis aservari, & peregrinis illuc religionis gratia confluentibus cuncti veneratione exhiberi. Putant quoque multi hanc *Veronicam*, sive *Berenicem*, fuisse mulierem illam, quae à sanguinis fluxu per Dominum curata fuit, si felix fuit occursum *Simonis & Annæ*, quando occurrerunt Domino in templo cum gaudio, initio infantiae suae: Non minus felix occursum *Simonis & Veronice*, quando occurrerunt Domino in itinere Calvariae, bajulanti crucem in fine vitae suae. Tunc *Simoni* crucem suam tradidit Dominus, in consortium doloris; *Veronica* imaginem faciei suae, ad incitamentum pietatis & amoris, sicut leprosum tradiderat in brachia *Annæ & Simeonis*. O quam frequenter pia haec Christi amatrix faciem istam intuita est cum lacrymis doloris & amoris! O quam speciosum ei fuit speculum effigies ista, in qua peccata populi cernebat, & Domini charitatem admirandam contemplabatur; sicque ad gratitudinem sese excitabat, & compassionem lacrymosam, sibi dicens cum Propheta: *In abscondito plorabit anima mea, à facie superbia plorans plorabit, & deducet oculus meus lacrymam.* Haec facies Christi, facies humilitatis est; sed sic humiliatus est per superbiam & crudelitatem ac ingratiudinem Iudeorum, immò & nostrum omnium: ideo lacrymis digna est irrigari, non solum à *Veronica* & mulieribus eam comitantibus, sed etiam à nobis. Quid si desint nobis lacrymae, saltem imitemur amicos *Iob*, de quibus dicitur: *Cum elevassem oculos suos procul, non cognoverunt eum, sicut qui vestibus parserunt pulverem super caput in Caelum. Et sederunt cum eo in terra septem diebus, & septem noctibus; & nemo loquebatur ei verbum, videbant enim dolorem esse vehementem.* Sic & nos saltem per septem dies ultimos quadragesimae sacrae attēctis & stupefactis animis consideremus vehementem dolorem Christi Domini, si ejus amici volumus dici, & istocuemur faciem illam propter nos sic dilanatam & decurpatam; in tuncamur, inquam, illam in silentio amare, & effundamus cor nostrum sicut aquam in conspectu eius. Hoc erit obsequium ei gratissimum, & nobis maxime proficuum. Imò offeramus ei cor nostrum, tamquam hircum purum & candidum, ut quoque impressat faciem suam dolorosam & amorosam, ut doloris & amoris eius nunquam contingat oblivisci, nec gratiam hinc usque qui animam posuit pro nobis: sed firmus de illis de quibus dicit Apostolus: *ante quorum oculos Jesus Christus praescriptus est in nobis crucifixus.* Nulla nos invocat fascinatō, quā fiat ut ab copios oculos avertamus, aut veritatem quam nos docuit, non obediamus.

Ruminemus quoque illud frequentere: Si in viridi ligno haec sunt, in arido quid fiet? Tota enim Passiois de curru Iudaeis rememoratatur. P. imò quidem, si consideremus Christum Dominum in Horto angustiae toto corpore prostratum, & terrae illius, ibique in oratione, sudore & lacrymis, ac sanguine perfusum, pavidum, mortuum, anxium; Nonne merito paventes nobis ipsis, dicemus: *Si in viridi ligno haec sunt, in arido quid fiet?* Si is qui succulentus arbor est, & vivax, fructibusque optimis plenus, ita deiecit, ita solo sternitur, ob solam mortis memoriam & ponatur tuis debitum peccatis: Quid fiet de te? Quamto magis deberes ariditati tuae insensibilis timere, & ne non solum prostreris in terram, tamquam a bor infelix; sed etiam, sicut traditis aeterno in eam & pabulum? Hujus rememoria, timo, quae te ad meliora nunc deberent dirigere.

2. Si consideremus quae tota nocte Christus passus est, dum alapis & pugnis percutitur, dum oculi ejus velantur, dum capilli capitis & genarum velluntur, acerbissimo cum dolore, dum illuditur omni cum crudelitate; nonne nobis ipsis merito cum tremore iterum dicere debemus: *Si in viridi ligno haec sunt, in arido quid fiet?* Si propter peccata tua haec patitur Christus, quid erit de te in infelici illa nocte qua hostibus tradideris ob propria scelera illudendum, omniisque tormentorum genere afficiendus? O nox lacrymis & sancto timore praevenienda, animique ad saniora conversione!

3. Si ulterius consideremus quae passus est Christus in columnae alligatioe & flagellatione horrenda, forsitan verberum & plagarum supra quinque milia, quae deinde in coronatione & terribitione capitis crudelissima; nonne rursus merito nobis ipsis timentes dicemus: *Si in viridi ligno haec sunt in arido quid fiet?* Si haec patitur Filius Dei per omnia in nos tuus, & quidem patitur in causa aliena: Quid erit de te, o lignum aridum, omni pietatis succo destitutum, quando rudentibus inferni aeternum colligaberis, & in lacum detraheris ob propria demerita? Haec expende & moram emendationem statue nunc scito, ne tunc poeniteas nimis sero.

4. Denique si consideremus Christum bajulantem Crucem, & suo signantem viam sanguine, factiscentemque sub Crucis pondere, in qua postmodum manibus pedibusque crudelissime transfigitur; nonne merito timentes tibi dixeris: *nudus in viridi ligno haec sunt, in arido quid fiet?* Quam sententiam

Galat. 3.

teniam expe^{re} dare debet tot scelerum reus, si hæc ob illa patitur Deus? Et quidem patitur tanta, ut tui peccati magnitudinem agnoscas, quod sic cruciari potest Filium Dei: cuius sola mors & sanguis tanto profusus dolore potest pro illo satisfacere. Et quod pave; & cave. Pondera in mentis & cordis tui aqua lance hæc Filii Dei tormenta, conferens illa cum tormentis nunquam inter mortuis, quæ te expectant, nisi oculos aperieris. Vt autem Lignum aridum de lignis esse solis aptum ignibus, & rursus vitaleis vitore gratiæ & pietatis, perfunde te illis rore & sudore, illius lachrymis & sanguine circumquaque fluente, illius sanguis, illiusque lachryma; tibi fore qua ditatem reddent & succum vivificantem; si tamen & tuas conuaxeris per penitentiam lachrymas. Delictorum enim penitentia cum viva fide te rutilum infertet in bonam hanc Olivam, ut sua scissus radices & pinguedinis. Et tunc tanquam felicem & fecunditatem Radix portabis te, & ab Igne ac Securi securus eris.

Rom. 11.

LECTIO XII.

De monte Calvarie, & de his qua in eo gesta sunt circa Christum.

Matt. 27

Proficitur Evangelista Matthæus, & dicit: *Venerunt in locum qui dicitur Golgotha, quod est Calvarie locus. Et dederunt ei vinum bibere cum felle mixtum, & cum gustasset, noluit bibere. Marcus habet, Vinum myrræ. Sed idem est; quia nihil aliud voluit Evangelista, quam vinum illud fuisse amarissimum; & Myrra felle dicitur hic ob eam a gustasset, noluit bibere, hoc est, non traxit in terra felle myrræ signis, se non bibisse antiqui serpentis venenum interius, sed solam pœnam admisisse exterius. Bis ergo dederunt Domino potum amaritudinis, hic tanquam fatigato in itinere; ac postmodum pendente in cruce, adimpletaque est illa Prophetia: *Dederunt in escam meam felle. & in siti potum venenum me acerum.* Prior pars Prophetiæ impletur in odore; posterior impletur postmodum dicit, *Sitio*, & propinatur ei acerum. *Illudendo hoc fecerunt, ne Regem in Pincerna desister, inquit Theophylactus.* Attendit interim inhumanitatem & barbaritatem. Nam omnium gentium more his qui ducuntur ad mortem, vinum aut potus confortans propinatur, ut animus illis addatur, & consilium Sapientis perficiatur: *Da siceram marentibus, & vinum his qui amare sunt animo.* Sed ex malitia Iudeorum vinum illud myrra & felle miscetur, ut Christo ex crucis odore, & totius peccati sanguinis profusione exhausto propinetur, ne vel lingua intacta maneat a tormentis. Si cœmpe patet quam verum sit illud de Iudeis: *De vinea Sodomorum, vinea eorum, & de suburbaniis Gomorrahæ, uva eorum, uva felis, & bari amarissimi: feli eorum uva eorum, & venenam aspidum insanabile.* An non *Vua felis,**

Psal. 68.

Proverb.

Ex malis

malorum

est in vi-

ni felice

et myrra

mixtum.

Deut. 32.

Rationalis herang.

uva eorum, quandoquidem non solum vitium felle miscetur & amatore, sed etiam ob felle amarissimi odori, in quo corda eorum natant, Christo denegant, quicquid ei vel minimum solatii afferre poterat? An non odium istud meritò vocatur *feli eorum*, & *venenam aspidum insanabile*, quandoquidem nullis beneficiis, nulla arte, nullis miraculis sanari poterunt? *Sicut a spide surda obturavit aures suas ad vocem Domini incantantis sapienter,* ut educeret eos de cavernis malitiæ & invidiæ vitiosæ. & nunc sicut dracones infurrexerunt in eum, vitus spirantes continuum & ardentissimum, nullis eius saturandi tormentis, nec rivis sanguinis. Ideo reciprocè eis comminatur Dominus: *Ego cito habeo populum sicutum absinthio, & potum dabo eis aquam felle.* Et alibi *Caput aspidum super, & occidet eum lingua viperæ; non videat rivulos fluminis, torrentes mellis.* An non hæc omnia eis & venerunt post mortem Salvatoris, dū natant in totaquis angustia & tribulationis, continuum velut felle & vitus bibentis. & gratia rivulus excludi, & à melle consolationis? Profectò ignominia, & persecutio, & amaritudo mira populum Iudæum est subsecuta, in vindictam felle & odii quo Christum potarunt.

Ier. 9.

Iob. 20.

Psal. 74.

Ier. 1.

Aho. 8.

Nos interim attendamus ne similes illis inveniamur, Dominum salutis nostræ sicutandum potantes felle peccatorum nostrorum; ita ut cogatur cum ignominia nos vomere, & eicere a se in æternū, & calicem illum nobis propinare, cuius felle numquam est exinanita. Ipse plantavit nos *Vineam electam, & semen verum;* quomodo sic degeneramus in amaritudine felleam, aut in *Vua Sodomæ & Gomorrahæ* idissimam? Caveamus, cheu, hæc Domini de quibusdam querimonia fœta dignam. Caveamus & illud *S. Petri in felle amaritudinis vitæ deesse esse, & obligatione iniquitatis.* Amitemur potus S. Clara de Monte Falco, quæ in consideratione frequenti felle & Passionis Domini felle amaritudine repleta fuit, ut quicquid bibebat, vel comedit, amarum ei foret ob memoriam amaritudinis qua affectus fuerat Dominus. De hac sine lachrymis non loqueretur; sed quidquid videbat, intelligebat, dicebat, videbatur ei respectum felle crucis Christi. Exinde factum est, ut signa Crucis iam impressa fuerint castæ Virginis cordi, cum omnibus Passionis eius instrumentis. Neque id solum: sed & in felle eius reperit sunt tres pelliculæ rotundæ, magnitudine trium nucum. Eisdem autem erant coloris, magnitudinis, & ponderis; & nihilominus una illarum tantum ponderabat, ac aliæ duæ. In quare non solum Passionis Dominicæ, sed & Trinitatis mysticæ mysterium designatum existimatur? quia utriusque mysterium devotione singulari peraddita erat. Si igitur audiebat Dominus dicentem: *Recordare paupertatis meæ, Memoria memero ero, & trabe per in me anima mea.* Data igitur nobis est in exemplum, ut eiusdem rei memores semper simus.

Post.